

Η Παρθένος Μαρία Μητέρα της καινής κτίσεως

[/ Πεμπτουσία](#)

image not found or type unknown

Δημιουργός της καινής κτίσεως είναι ο Χριστός. Η Παναγία, ως μητέρα του Χριστού, είναι και μητέρα της καινής κτίσεως. Από αυτήν γεννιέται ο καινούργιος άνθρωπος, ο νέος Αδάμ. Και στο πρόσωπό της μυσταγωγείται η ανακαίνιση της κτίσεως: «Επί σοι γαρ και φύσις καινοτομείται και χρόνος». Η φύση που υποτάχθηκε στη φθορά κερδίζει την ελευθερία. Και ο χρόνος που έγινε μετρητής αλλοτριώσεως και καταστροφής μεταμορφώνεται σε παράγοντα σωτηρίας και τελειώσεως. Έτσι οικοδομείται η καινή κτίση, που κυφορείται στον παρόντα αιώνα, για να ολοκληρωθεί και να φανερωθεί στον μέλλοντα.

Η καινή κτίση δεν παρουσιάζεται μόνο ως δωρεά της χάριτος του Θεού, αλλά και ως καρπός της συνεργασίας του ανθρώπου. Χωρίς τη χάρη του Θεού η ανακαίνιση

του κόσμου είναι αδύνατη. Αλλά και χωρίς τη συνεργασία του ανθρώπου η χάρη του Θεού παραμένει ατελέσφορη. Αυτό ισχύει και στα πλαίσια της προσωπικής βιογραφίας και στα πλαίσια της ευρύτερης ιστορίας του ανθρώπου.

Η συνεργασία του ανθρώπου δεν ενισχύει τη χάρη του Θεού. Δεν είναι ανίσχυρος ο Θεός, για να χρειάζεται την ανθρώπινη βοήθεια. Αλλά και δεν επιβάλλει ο Θεός το θέλημά του στον άνθρωπο, γιατί σέβεται την ελευθερία του. Η ανακαίνιση του κόσμου, ως αποκατάσταση της δημιουργίας που διέστρεψε η αμαρτία, χρειάζεται την ανθρώπινη συνεργασία. Έτσι ο άνθρωπος παραμένει άνθρωπος και παιδί του ουρανού Πατέρα.

Η συνεργασία του ανθρώπου έγκειται ουσιαστικά στη συγκατάθεσή του. Είναι έργο παθητικό. Αλλά ταυτόχρονα είναι και έργο άκρως ενεργητικό. Απαιτεί την απόλυτη δραστηριοποίησή του για την απομάκρυνση των εμποδίων που δεν επιτρέπουν να φανερωθεί η χάρη του Θεού στην ύπαρξή του.

Τα εμπόδια αυτά δημιουργήθηκαν με την πτώση. Και η πτώση πραγματοποιήθηκε με την παρακοή του θελήματος του Θεού. Αυτή απέσπασε τον άνθρωπο από το Θεό και τον απογύμνωσε από τη θεία Χάρη.

Η παρακοή εμφανίζεται ως πράξη ελευθερίας. Στην πραγματικότητα όμως είναι καρπός δουλείας. Είναι το αποτέλεσμα της υποδουλώσεως του ανθρώπου στο θέλημα του διαβόλου. Η Εύα, που άκουσε τη συμβουλή του διαβόλου και συμμορφώθηκε με αυτήν, οδηγήθηκε μαζί με τον Αδάμ στη φθορά και το θάνατο. Μαζί τους ολόκληρη η κτίση υποτάχθηκε στη ματαιότητα. Η ελευθερία του ανθρώπου εκδηλώθηκε ως αυτεξούσια αποδοχή της συμβουλής του διαβόλου. Η παράβαση της εντολής του Θεού ήταν η συνέπεια της εκούσιας υποταγής στο διάβολο.

Ο άνθρωπος δεν είναι απολύτως ελεύθερος, εφόσον δεν είναι αίτιος της υπάρξεώς του. Η ελευθερία του είναι σχετική. Περιορίζεται στην αυτεξούσια επιλογή αναφοράς. Η φυσική αναφορά του ανθρώπου ως δημιουργήματος «κατ' εικόνα» και «καθ' ομοίωσιν» Θεού είναι ο Θεός. Η αποδοχή της συμβουλής του διαβόλου μπορεί να θεωρηθεί απελευθέρωση από το Θεό, αλλά είναι μια παρά φύση αναφορά. Είναι δουλεία στην αμαρτία. Στην κατάσταση αυτή το κακό φαίνεται φυσικό και η αλλοτρίωση που οδηγεί στη φθορά και το θάνατο αντιμετωπίζεται ως φυσική απόληξη της ανθρώπινης ζωής.

Η Παναγία με την πλήρη αφοσίωσή της στο Θεό εγκαταλείπει το κακό και την αλλοτρίωση και επανέρχεται στην αρετή και την κατά φύση κατάσταση. Όπως παρατηρεί ο άγιος Νικόλαος Καβάσιλας, ενώ μετά την πτώση κυριαρχούσε στο

ανθρώπινο γένος η αμαρτία, και το κακό παρουσιαζόταν ως φυσικό στον άνθρωπο, η Παναγία αντιστάθηκε σε κάθε κακό και απέδωσε στο Θεό αμόλυπτη την ωραιότητα που μας χάρισε.

Είναι χαρακτηριστικό ότι όλα σχεδόν τα θαυμαστά γεγονότα της ιστορίας του εκλεκτού λαού του Θεού, που προετοιμάζουν την έλευση του Χριστού, θεωρούνται από την Εκκλησία ως προτυπώσεις της Παναγίας: Η φλεγόμενη και μη καιόμενη βάτος, η διάβαση της Ερυθράς θαλάσσης, ο πύρινος στύλος που οδηγούσε τον Ισραήλ στην έρημο, η ράβδος του Ααρών που βλάστησε κ.ά. Στα γεγονότα αυτά, όπως και στο πρόσωπο της Παναγίας, νικιέται η φυσική τάξη. Έτσι η Παναγία ενσαρκώνει την ελευθερία από τη δουλεία της φύσεως. Στο πρόσωπό της συνοψίζεται ολόκληρη η προηγούμενη ιστορία της σωτηρίας του ανθρώπου, και μυσταγωγείται η ένταξή της στην Εκκλησία και η καταξίωσή της στην αιωνιότητα. Η Παναγία, σημειώνει ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς, είναι «και των προ αυτής αιτία, και των μετ' αυτήν προστάτις, και των αιωνίων πρόξενος». Η παρουσία της χαροποιεί ολόκληρη την κτίση: «Επί σοι χαίρει, Κεχαριτωμένη, πάσα η κτίσις».

[Συνεχίζεται]